

JAKOBSONOVO VYDÁNÍ SPORU DUŠE S TĚLEM

Chválíte-li středověkou báseň, není to vždy historismus, není to vždy romantika ani upřílišněný tradicionalismus. Dílo prodlužuje úsek času, v němž vzniklo (svoji modernost), tak dlouho, pokud samo trvá. A věru málo na tom sejde, je-li jeho dobový přízvuk minulý nebo přítomný. Nejde o smýšlení středověké, ale o starou báseň, již jste právě dočetli. Jde o něco, co trvá. Pozor! to není slzavá ochrana památek.

*

Pokud vím, vydavatel knihy zastává správné stanovisko, že forma je nejvlastnějším obsahem básně. Nuže, Jakobson veden tvárnými zřeteli, hledal v propastech literární historie a hle! na rozdíl od zmatenců, ukazujících k době veleslavinské, doslova objevil gotickou báseň plnou kázně a formové harmonie. Nalezl ryzí verš a mohutné náznaky slohu, jež předpokládají slovesnou kulturu tehdy již prastarou. Byla přerušena a nám je toho litovati, neboť dar jazyka roste užíváním.

*

Vyznávám se soudružskou skupinou Devětsilu, že forma je rezultátem určité životní, materiální, citové a duchové funkce, že formy zastarávají a umírají. Nicméně i zde platí Omne vivum ex ovo. Každý tvar ze zárodku, jenž se tají ve tvaru předešlém. Jaká svízel s artificiálně doplnovanou češtinou probuzeneckou. Řeč jest organismus.

*

Pravíme-li, že se mění forma, říkáme, že se mění krása. A přece téma krásy jsou věčná. Den, hvězdy, láska, smrt, spor duše s tělem. Stará a opět předvídaná zastavení, jež se opakují po deset století od staroangličtiny k Nezvalovi. Na štěstí (jak nás učí současná moderna) svět je mlad a ars est longa.

*

Předpovídám knize úspěch.

Pravíme-li, že se mění forma, říkáme, že se mění krása. A přece téma krásy jsou věčná. Den, hvězdy, láska, smrt, spor duše s tělem. Stará a opět předvídaná zastavení, jež se opakují po deset století od staroangličtiny k Nezvalovi. Na štěstí (jak nás učí současná moderna) svět je mlad a ars est longa.